Persbericht

Stads- en Wijkmonitor 2024

Hoe gaat het met Nijmegen? De jaarlijkse Stads- en Wijkmonitor beschrijft een beeld van de stad en woonwijken op basis van statistieken, onderzoeken en peilingen over onderwerpen als economie, wonen, duurzaamheid, zorg, welzijn, gezondheid en veiligheid. Een aantal opvallende feiten en cijfers uit de Stads- en Wijkmonitor 2024:

Woonstad

- De groei van de Nijmeegse bevolking was in 2023 nog hoger dan de al historisch grote toename in 2022: de stad kreeg er in 2023 zo'n 4.500 inwoners bij en telt op 1-1-2024 187.100 mensen. De groei in 2022 heeft vooral te maken met de vestiging van jonge mensen uit andere gemeenten, vermoedelijk deels gestimuleerd door de invoering van het nieuwe studiefinancieringsstelsel, en met de nieuwbouw. In 2023 kwamen er bijna 1.600 nieuwbouwwoningen bij, tegenover circa 800 in 2021 en 2022. In vergelijking met eerdere jaren is een veel hoger percentage van die nieuwbouwwoningen een appartement (72%).
- Het vinden van een sociale huurwoning blijft lastig. Gemiddeld duurde de zoektocht van mensen die in 2023 een huurwoning kregen 1,9 jaar. Op de markt voor bestaande koopwoningen verkocht door particulieren nam de krapte, na een lichte verbetering vanaf het derde kwartaal 2022, in de loop van 2023 en in 2024 weer toe. Het aanbod daalde, de prijzen stijgen en er wordt weer vaker overboden. In heel 2023 was de gemiddelde verkoopprijs voor een bestaande koopwoning ruim €396.000.
- In 2023 staat het woningtekort bovenaan in de ranglijst van belangrijkste stadsproblemen volgens Nijmegenaren, net als in 2021. Wel is het percentage mensen dat het woningtekort als een belangrijk probleem noemt, gedaald van 19% in 2021 naar 13% in 2023.

Aantrekkelijke stad en buurt

- Najaar 2023 gaven de Nijmegenaren een hoog rapportcijfer voor de stad (7,8). Sinds 2017 ligt dit rapportcijfer steeds op een 7,7 of 7,8. In de jaren daarvoor lag het iets lager.
  In de ranglijst van belangrijkste stadsproblemen volgens bewoners staat (na woningtekort) verkeersdrukte op de tweede plaats, samen met de overlast van dak- en thuislozen. Deze is vaker als een van de belangrijkste stadsprobleem genoemd dan in 2021. Ook noemen in 2023 wat meer mensen rommel/zwerfvuil en het onderhoud van wegen. Nieuw in de top tien zijn: onvoldoende parkeerplaatsen/parkeeroverlast, verkeersveiligheid/hard rijdend verkeer en de inrichting van wegen/kruispunten (op de plaatsen 8 t/m 10). Verdwenen uit de top tien zijn criminaliteit/geweld/onveiligheid, jongerenoverlast en luchtvervuiling.
- Ook voor de woonbuurt geven Nijmegenaren een hoog rapportcijfer (7,6). Ook dit rapportcijfer is in de afgelopen jaren weinig veranderd. In geen enkele woonwijk is het gemiddelde rapportcijfer van de bewoners onvoldoende; de rapportcijfers voor de afzonderlijke wijken liggen tussen de 6,7 en 8,4. Wijken die naar verhouding een hoog rapportcijfer krijgen liggen vaak in Nijmegen-Oost, Nijmegen-Midden en Nijmegen-Noord. In Biezen en Wolfskuil is het rapportcijfer van bewoners voor de buurt al langere tijd aan het stijgen.
  In de lijst van belangrijkste buurtproblemen volgens bewoners is de top 3 in 2023 hetzelfde als in 2021: 1. rommel/ zwerfvuil, 2. onvoldoende parkeerplaatsen/parkeeroverlast en 3. hardrijdend verkeer/verkeersveiligheid. Onvoldoende onderhoud van wegen is naar de vierde plaats gestegen. Het aantal meldingen van parkeeroverlast via Meld&Herstel is de afgelopen jaren sterk gestegen: van 1.850 in 2021 naar 3.330 in 2023.
- Het aantal geregistreerde gevallen van diefstal en inbraak was in 2022 en 2023 lager dan in 2019, het jaar voor de coronapandemie. Het aantal geregistreerde gevallen van overlast is hoger dan voor de coronapandemie. Dat heeft vooral te maken met de gestegen overlast door daklozen en verwarde personen. Na een periode van een lichte daling (tot 2019) zien we weer een lichte stijging van de

onveiligheidsgevoelens in de buurt: 3% voelt zich ‘vaak’ onveilig in de buurt en 15% ‘soms’. De onveiligheidsgevoelens in de buurt hebben vaker met overlast (drugsoverlast, jongerenoverlast, overlast van dak- en thuislozen, overlast van dronken mensen) dan met criminaliteit te maken.

Sociale en gezonde stad

- Het aantal cliënten voor maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo (zoals hulpmiddelen, huishoudelijke hulp en begeleiding) nam - gemeten over een heel jaar - af van 12.750 in 2021 naar 12.220 in 2023 (= circa 8% van de volwassen Nijmegenaren). Door de start van de Buurtteams Volwassenen per 1 januari 2022 nam vooral het aantal cliënten voor begeleiding en dagbesteding af. Inwoners die zich melden bij die buurtteams krijgen rechtstreeks ondersteuning van de buurtteams en worden alleen indien nodig doorverwezen naar een Wmo-maatwerkvoorziening. De cliëntgroep met hulpmiddelen (vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen, rolstoelen) nam de afgelopen jaren toe.
- Ook het aantal cliënten voor maatwerkvoorzieningen binnen de jeugdhulp is in 2023, na een periode van geleidelijk stijging, iets gedaald tot 4.190 gemeten over een heel jaar (ruim 14% van alle Nijmegenaren onder de 18 jaar).
- Het percentage volwassen Nijmegenaren dat zich in de vrije tijd inzet voor organisaties/verenigingen is licht afgenomen (van 26% in 2019 naar 22% in 2021). Verder zet 12% van de Nijmegenaren zich in als mantelzorger en biedt 18% hulp aan personen buiten het eigen huishouden.
- Van de Nijmeegse huishoudens (exclusief studenten) heeft 20% een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Circa 7% van de Nijmeegse huishoudens heeft volgens het CBS een inkomen dat risico op armoede geeft. Circa 17% van de Nijmeegse huishoudens maakt gebruik van 1 of meer gemeentelijke regelingen voor inkomensondersteuning.
- Van de volwassen Nijmegenaren voelt 77% zich goed gezond. Uit de Burgerpeiling bleek dat dit percentage de laatste jaren tamelijk stabiel is, ondanks de coronapandemie. Ook het gemiddelde rapportcijfer voor hoe gelukkig volwassen Nijmegenaren zich voelen (7,6) is de afgelopen jaren stabiel.
- Na de coronajaren is er een lichte daling van het sporten bij sportverenigingen en het ongeorganiseerd sporten (buiten verenigingen en andere sportaanbieders om). Het sporten bij andere sportaanbieders dan verenigingen is juist weer wat gestegen.

Economisch veerkrachtige stad

- Na de sterke daling in de coronajaren, steeg het aantal horecabanen in de binnenstad fors tot ruim 3.000. Dat is iets meer dan voor de coronapandemie. Ook het aantal bezoeken aan de culturele podia nam na de coronajaren sterk toe, tot een recordaantal (737.000 versus 684.000 in 2019). Ook nam het aantal hotelovernachtingen weer toe tot 280.000. Dit is wel nog 6% lager dan in 2019.
- Het winkelgebied Centrum Nijmegen is in 2023 in winkelomzet de belangrijkste aankoopplaats in Oost Nederland. Wel staat de binnenstad als aankoopplaats onder druk. Dat is onder meer te zien aan de gedaalde werkgelegenheid in de detailhandel en het gedaalde winkeloppervlak. Inmiddels is het aantal van 322 vestigingen in de leisuresector (horeca, cultuur en vermaak) bijna even groot als het aantal winkels (360) in de binnenstad.
- In 2022 en 2023 is het aantal banen in de stad historisch gezien zeer sterk gegroeid tot 113.980. Er kwamen in twee jaar tijd 8.830 banen bij. Er was groei in vrijwel alle sectoren. In absolute zin was de groei het sterkst in gezondheidszorg en welzijn, onderwijs en zakelijke diensten. Ook valt op dat de industrie groeit.
- Het werkloosheidspercentage is, na een lichte groei tijdens de coronajaren, gedaald naar 4% in 2023, net zo laag als in 2019 (in 2013 en 2014 was dit nog 9%). Sinds het eerste kwartaal van 2021 typeert het UWV de arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen ieder kwartaal als “krap” of “zeer krap”. De krapte op de arbeidsmarkt zorgde in 2022 voor het laagste percentage mensen met een WW-uitkering in 25 jaar (1,3% van de 15- t/m 64-jarigen). In 2023 is dit percentage nauwelijks veranderd. Ook het aantal bijstandsuitkeringen daalde. Op 1 januari 2024 lag het aantal bijstandsuitkeringen op 6.800. Voor de coronacrisis lag dit aantal op circa 7.100.

Duurzame stad

- Het energieverbruik binnen onze gemeente is dalende, vooral door verminderd gasverbruik bij bedrijven, maar ook door dalend energieverbruik bij huishoudens. Het totale energieverbruik is in de periode 2008-2022 met 29,9% gedaald.
- Ruim de helft van de woningen in Nijmegen heeft energielabel A of B. Het aandeel woningen met een zonnestroominstallatie is gestegen tot bijna een kwart. Bedrijven dragen steeds meer bij aan de totale hoeveelheid opgewekte zonnestroom, inmiddels ruim een derde.
- Het aantal woningen waar de gasaansluiting verwijderd is vanwege de energietransitie, is toegenomen tot ruim 1.000.
- Voor het eerst sinds jaren is in 2023 het aantal personenauto's per 1.000 inwoners iets gedaald naar 371 (versus 377 in 2022). Bij de Burgerpeiling 2023 geeft 4,5% van de Nijmegenaren aan dat ze in de voorgaande 12 maanden van een deelauto gebruik hebben gemaakt. Verder geeft 2,2% aan de eigen auto regelmatig uit te lenen aan een ander huishouden en geeft 2,8% aan regelmatig een auto van een ander huishouden te lenen. Het aantal voor meer bewoners toegankelijke laadpunten voor elektrische auto's nam toe van 385 in 2019 tot 1.260 in 2023.
- Het aandeel bewoners, dat regelmatig of vaak warmteoverlast in de eigen woning ervaart, is gestegen van 19% in 2017 naar 31% in 2023.

Bestuur

- Het percentage Nijmegenaren, dat interesse in de lokale politiek heeft, steeg van 54% in 2017 naar 60% in 2023. Najaar 2023 heeft 39% van de Nijmegenaren (veel) vertrouwen in het stadsbestuur. Dat is een lichte stijging ten opzichte van 2019 en 2021 (35%). 13% heeft weinig of geen vertrouwen in het bestuur. Bijna de helft heeft er geen uitgesproken mening over.

De volledige monitor staat op swm2024-nijmegen.pcportal.nl (vanaf 28 mei eind van de dag bereikbaar).